

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124010231
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Hollá Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124010231.1

Uznesenie

8 7PP/13/2024

Okresný súd Banská Bystrica v senáte zloženom JUDr. Barbory Hollej Sopkovej a prísediacich A. B. C. a A. A. D. na verejnom zasadnutí konanom dňa 30. 04. 2024 o žiadosti E. F., nar. XX. XX. XXXX v G., o žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

8 7PP/13/2024

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného E. F., nar. XX. XX. XXXX v G., trvale bydliskom G. XXX, H. G., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 05. 03. 2024, ktorý mu bol postupne uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/194/2012 zo dňa 21. 03. 2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/194/2012 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadení trestu odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov a rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/61/2017 zo dňa 29. 03. 2017 v trvaní 56 (päťdesiatich šiestich) mesiacov, vždy so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

7 7PP/13/2024

Žiadosťou doručenou súdu dňa 05. 03. 2024 žiadal odsúdený o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dôvodiac, že má za sebou výkon trestu v trvaní 7 rokov a 4 mesiacov a za tento čas sa v jeho živote veľa zmenilo. Keby pri prvom strete so zákonom nedostal alternatívne tresty, ale taký dlhý a prísny ako teraz, nepáchal by trestnú činnosť opätovne. Očividne však patrí k ľuďom, ktorí musia padnúť na úplne dno, aby pochopili, že život je o inom ako len o zábave, alkohole a pod. počas trestu vykonal protialkoholické liečenie ústavnou formou a dalo mu to veľa. Je vyliečený a bol aj prepustený z ochranného liečenia na návrh psychiatra. Uvedomil si, že nadmerným užívaním alkoholu ubližoval ľuďom, ktorí napriek všetkému v neho a v jeho zmenu veria, a to otec, mama, sestra a zvyšok rodiny. Títo ho počas celého výkonu trestu pravidelne navštevujú a podporujú a oni sú dôvod, prečo by mal byť prepustený. Cíti potrebu sa im za všetko odvdáčiť tak, že bude viesť plnohodnotný život.

V prípade prepustenia by sa zdržoval v domácnosti s rodičmi, podieľal by sa na dokončení domu. Nemá dôvod žiť krivým spôsobom života. Podmienečné prepustenie nie je ukončenie resocializácie, ale je jej pokračovaním. Má za to, že je pripravený viesť riadny život a byť plnohodnotným členom tejto spoločnosti. Žiť v prostredí, v ktorom je teraz, nie je ružové, je to ťažké, je tam koncentrované zlo a aj samotní odborníci, vrátane súčasného ministra spravodlivosti, tvrdia, že výkon trestu nad 5 rokov je už len akousi represiou a neplní svoj účel. Je ochotný prijať akékoľvek obmedzenia a povinnosti, podrobiť sa aj kontrole technickými prostriedkami. Za svoju minulosť sa hanbí, žiaľ, nezmení ju už. K žiadosti pripojil aj návrh pracovnej zmluvy v spoločnosti Zvarspol s. r. o., ktorej konateľom a majiteľom je otec odsúdeného.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová, kde odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie, z ktorého vyplýva, že dňa 28. 10. 2016 odsúdený do väzby nastúpil predvedením do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica. Odsúdenému bola po následnom prevode do výkonu trestu odňatia slobody apo absolvovaní adaptačnej fázy na podmienky výkonu trestu stanovená diferenciačná skupina „B“. Správanie a vystupovanie menovaného v uvedenom ústave nebolo vždy na požadovanej úrovni. Pedagogická dokumentácia eviduje nedostatky súvisiace s nedodržaním zásad slušného správania a vystupovania voči príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže, v druhom prípade sa jednalo o nedostatok v plnení pracovných úloh v pozícii vedúceho pracovnej skupiny. Uvedené nedostatky neboli vzhľadom na ich povahu a závažnosť riešené v disciplinárnom konaní. V pedagogickej dokumentácii odsúdeného bolo zaevidovaných osem kladných záznamov, ktoré sa týkali jeho iniciatívy na pracovisku, udržiavania poriadku v osobných veciach, aktívneho prístupu pri činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a zariaďovania a upratovania posilňovne pre odsúdených. Odsúdený počas tohto obdobia nebol disciplinárne potrestaný. Disciplinárne odmenený bol jedenkrát formou pochvaly za plnenie pracovných povinností. Konflikty v societe odsúdených neboli zaznamenané. Dňa 24. 04. 2019 bol odsúdený premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, kde vykonal ochranné protialkoholické liečenie, ktoré mu bolo nariadené rozhodnutím Okresným súdom Zvolen sp. zn. 4T/61/2017. Následne bola odsúdenému zmenená diferenciačná skupina z „B“ na „OŠZ-OL“ a bol zaradený do oddielu špecializovaného zaobchádzania. Odsúdený sa aktivizoval v činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v rámci ktorých vykonával práce v kuchyni pre odsúdených. Počas pobytu v uvedenom ústave bolo v pedagogickej dokumentácii odsúdeného zaznamenané negatívum v jeho správaní a vystupovaní, nakoľko neadekvátne reagoval na vykonanie kontroly v osobných veciach väzenským personálom. Po vykonaní ochranného liečenia bol odsúdený dňa 17. 12. 2019 premiestnený späť do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde mu bola diferenciačná skupina opäť zmenená na „B“. Počas pobytu v tomto ústave bolo v pedagogickej dokumentácii odsúdeného zaznamenaných päť kladných záznamov súvisiacich s udržiavaním poriadku v osobných veciach, ako aj kladne hodnotené plnenie pracovných povinností odsúdeného. Odsúdený bol počas tohto obdobia štyrikrát disciplinárne odmenený. Trikrát za vzorné plnenie pracovných povinností a jedenkrát za rozvoj osobnosti odsúdeného. Odsúdený nie vždy dokázal primeraným spôsobom reagovať na podnety v societe odsúdených. Vyskytla sa situácia, kedy po slovnej hádke následne fyzicky napadol iného odsúdeného. Na základe vlastnej žiadosti bol odsúdený dňa 01. 03. 2022 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica – Kráľová. Po absolvovaní nástupného oddiel pokračoval vo výkone trestu v ubytovni s „B“ diferenciačnou skupinou, kde adaptácia podmienky výkonu trestu a začlenenie sa do society odsúdených prebehla bez nedostatkov. Dňa 10. 05. 2022 mu bola na základe návrhu pedagóga zmenená diferenciačná skupina z „B“ d diferenciačnej skupiny „VO“ (výstupný oddiel), kde odsúdený trest doteraz vykonáva. Cieľom oddielu je v rámci národného projektu Šanca na návrat, u osôb vo výkone trest odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia. V rámci resocializačných výchovnovzdelávacích programov sú odsúdenému poskytnuté informácie zhrnuté do modulov o sociálnej komunikácii, sebapoznání, zamestnanosti, právnych aspektoch, finančnej gramotnosti, závislostiach a rodinných vzťahoch. Uvedených aktivít sa pravidelne zúčastňoval bez zaznamenaných nedostatkov. Menovanému bolo riaditeľom ústavu dňa 23. 06. 2022 povolené opustenie ústavu v sprievode príslušníka zboru za účelom vybavenia občianskeho preukazu. Opustenie ústavu prebehlo bez problémov. Po ukončení uvedených resocializačných a výchovnovzdelávacích programov bola odsúdenému na návrh pedagóga zmenená diferenciačná skupina z „VO“ späť na diferenciačnú skupinu „B“, a to dňa 22. 11. 2022. Disciplinárne bol odmenený jedenkrát formou povolenia balíka. Odsúdený nemá v súčasnom období evidovaný žiadny disciplinárny trest. Odsúdený sa vo voľnom čase venuje telesnému cvičeniu, hráva stolný tenis, číta knižnú a časopiseckú literatúru, sleduje televízny program, počúva rozhlasové vysielanie. V rámci kultúrno – osvetovej činnosti ústavu sa zapájal do celoustavnej športovej súťaže,

hudobného koncertu. O krúžkovú činnosť realizovanú v ústave neprejavil záujem. Voľný čas však trávi aktívne a zmysluplným spôsobom. Odsúdený bol v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica dva razy zaradený na vnútornom pracovisku s dozorom a na ďalšom pracovisku, kde vykonával funkciu vedúceho pracovnej skupiny. V prípade druhého pracovného zaradenia bol vyradený z dôvodu výkonu disciplinárneho trestu. Za plnenie pracovných povinností bol odsúdený počas pobytu v uvedenom ústave štyrikrát disciplinárne odmenený. Po zaradení do tunajšieho ústavu je od 23. 03. 2022 s menšími prestávkami zaradený na pracovisku drevospracujúceho priemyslu. Sociálny kontakt udržiava s rodičmi, sestrou, priateľkou a širšou rodinou formou telefonických hovorov, korešpondenciou, návštevami a videonávštevami. Podporujú ho po morálnej a materiálnej stránke. Vzťahy sa javia bezproblémové a pozitívne. Odsúdený prejavuje dostatočný záujem o kontakt s príbuznými. Resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Zo skráteného výpisu klienta vyplýva, že z trestu nariadeného Okresným súdom Brezno sp. zn. 3T/115/2012 zo dňa 17. 09. 2012 podmienene prepustenie nie je možné. Záverom bolo konštatované, že ústav neodporúča odsúdeného podmienene prepustiť.

Z vlastnej činnosti súdu je známe, že Okresný súd Banská Bystrica žiadosť odsúdeného o podmienene prepustenie prejednával v konaní sp. zn. 7PP/52/2022, kedy ju uznesením zo dňa 15. 11. 2022 zamietol. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/1/2023 zo dňa 11. 01. 2023 bola sťažnosť odsúdeného zamietnutá. Odsúdený tak môže znova podať žiadosť až po roku, t. j. po 11. 01. 2024, ktorá podmienka je splnená.

Súd vo veci podmienene prepustenia určil termín verejného zasadnutia, na ktorom vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného formou videokonferencie, s čím odsúdený výslovne vyjadril svoj súhlas pred jeho výsluchom na verejnom zasadnutí.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti. Uviedol, že vykonáva tri tresty, avšak z jedného ho nie je možné prepustiť. V minulosti už súd zmenil postupnosť vykonávania trestov, kedy konštatoval, že zvyšok trestu už vykonal. Ústav však má za to, že tento zvyšok trestu ešte len bude vykonávať, a preto ho aj ústav neodporúča prepustiť. Bol mladý človek, ktorý si myslel, že môže všetko, čo už ale oľutoval. Trest bol pre neho poučením, aby zmenil svoj život. Je pracovne zaradený, práca ho baví. Pracovné návyky má zachované. Má udelených niekoľko pochvál, voľno trávi zmysluplne. Otcova firma živí väčšinu jeho rodiny, chcel by po ňom prevziať štafetu a pokračovať v podnikaní.

Prokurátor navrhol žiadosť odsúdeného zamietnuť, pretože u odsúdeného nie sú splnené podmienky na jeho prepustenie, keďže nemožno očakávať, že povedie riadny život. Z odpisu registra trestov vyplýva, že bol opakovane podmienene prepustený a taktiež aj podmienene odsúdený a boli mu ukladané aj alternatívne tresty, pričom odsúdený sa opakovane dostal do výkonu trestu odňatia slobody.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnej zmene, na záveroch trvá.

Odsúdený žiadal vypočuť I. A. J. K. ku skutočnosti, že mu navrhol uložiť ďalšiu disciplinárnu odmenu. Zástupca ústavu uviedol, že ak je táto skutočnosť pravdivá, návrh na uloženie odmeny nie je odmenou, nebola totiž ešte uložená. Súdnym návrhom na doplnenie dokazovania odmietol pre jeho neefektívnosť a nevhodnosť, kedy sa stotožnil s tvrdením zástupcu ústavu, že návrh na uloženie disciplinárnej odmeny nie je odmenou. Aj keby bolo ku dňu vykonania verejného zasadnutia preukázané, že by mu disciplinárna odmena bola uložená, ešte to samo o sebe neznamená, že by záver ústavu bol zmenený na priaznivejší pre odsúdeného.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienene prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a

môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený E. F. v súčasnosti vykonáva postupne uložené tresty odňatia slobody:

1. trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/115/2012 zo dňa 17. 09. 2012 v spojení s uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/115/2012 zo dňa 23. 10. 2014 a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/124/2014 zo dňa 30. 12. 2014 o premene peňažného trestu a následne v spojení s uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1PP/26/2015 zo dňa 02. 12. 2015 a uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1PP/26/2015 zo dňa 07. 12. 2017 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia a nariadení zvyšku trestu odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) mesiacov a 4 (štyroch) dní,
2. rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/194/2012 zo dňa 21. 03. 2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/194/2012 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadení trestu odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov a
3. rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/61/2017 zo dňa 29. 03. 2017 v trvaní 56 (päťdesiatich šiestich) mesiacov, vo všetkých prípadoch so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia

Podľa § 68 ods. 5 Trestného zákona opätovné podmienené prepustenie z výkonu toho istého trestu nie je možné, t. j. nie je možné ho podmienenčne prepustiť z odsúdenia Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 3T/115/2012.

Podľa lustrácie ZVJS odsúdený evidenčne vykonáva tresty nasledovne:

- od 26. 10. 2016 do 26. 06. 2021 trest odňatia slobody v trvaní 56 (päťdesiatich šiestich) mesiacov,
- od 26. 06. 2021 do 26. 06. 2024 trest odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov a
- od 26. 06. 2024 do 30. 01. 2025 zvyšok trestu odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) mesiacov a 4 (štyroch) dní.

Pre účely posúdenia formálnej podmienky (uplynutie lehoty pre podanie žiadosti podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona) je ale podstatné to, aby najprv bola započítaná doba trvania zvyšku trestu (pretože je to pre odsúdeného priaznivejšie) a až po jej uplynutí začal odsúdený vykonávať (časovo) novší trest. Preto odsúdený vykonáva tresty nasledovne:

- od 26. 10. 2016 do 09. 06. 2017 zvyšok trestu odňatia slobody v trvaní 7 (siedmich) mesiacov a 4 (štyroch) dní a následne
- od 09. 06. 2017 do 30. 01. 2025 tresty odňatia slobody v trvaní 3 (troch) rokov a 56 (päťdesiatich šiestich) mesiacov.

Odsúdený E. F. si mohol podať žiadosť o podmienené prepustenie z trestu uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 1T/194/2012 a rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/61/2017 po uplynutí dvoch tretín trestu, t. j. najskôr dňa 10. 07. 2022 po uplynutí 61 (šesťdesiatjedem) mesiacov a 10 (desať) dní, čo je možné najskôr dňa 10. 07. 2022.

Súd preto konštatuje, že formálna podmienka bola splnená.

Už na tomto mieste súd považuje za potrebné uviesť, že od naposledy prejednanej žiadosti o prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dňa 15. 11. 2022 ku dňu konania verejného zasadnutia dňa 30. 04. 2024 sa na hodnotení ústavu zmenili tri veci:

- i. po ukončení resocializačných a výchovnovzdelávacích programov bola odsúdenému na návrh pedagóga zmenená diferenciacná skupina z „VO“ späť na diferenciacnú skupinu „B“, a to dňa 22. 11. 2022;
- ii. disciplinárne bol odmenený jedenkrát formou povolenia balíka do 5 kg za plnenie pracovných povinností;
- iii. bol mu zahladený disciplinárny trest.

Okrem vyššie označených skutočností sa nezmenilo nič, a to ani vo vzťahu k okolnostiam, ktoré predchádzali výkonu trestu odňatia slobody (nariadenie výkonu zvyšku trestu odňatia slobody pre neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia, nariadenie trestu odňatia slobody pre neosvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia), spôsob vedenia života odsúdeným pred výkonom trestu odňatia slobody a v neposlednom rade aj vo vzťahu k osobe odsúdeného.

V odpise registra trestov má odsúdený evidovaných deväť odsúdení, za sexuálne zneužívanie, ktorého sa dopustil ako mladistvý, neskôr za poškodzovanie prevádzky verejne prospešného zariadenia, ktoré odsúdenie bolo odpustené amnestiou. Ďalšie odsúdenie sa týkalo trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, ktorého sa dopustil ešte aj ďalšie dva razy. Trestný čin (úmyselného) ublíženia na zdraví spáchal štyrikrát, rovnako aj trestný čin výtržníctva; v jednom prípade bolo jeho odsúdenie amnestované. Spáchal aj trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla. V jednom prípade podmieneného prepustenia sa osvedčil v skúšobnej dobe, no iné šance nevyužil. Peňažný trest bol premenený na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, z ktorého bol tiež podmiennečne prepustený, no zvyšok výkonu trestu mu bol nariadený. Pôvodne podmienený trest odňatia slobody tiež bol zmenený na nepodmienečný. Pri ostatnom odsúdení, kedy sa dopustil zločinu vydierania, mu bol uložený trest nepodmienečný. Odsúdený má pritom 32 rokov a súdom potrestaný bol už v roku 2009 ako mladistvý, no už prvé odsúdenie ho neodradilo od pokračovania v trestnej činnosti a taký účinok nemal ani výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody. Priestupkovo postihnutý nebol.

Odsúdený v tejto žiadosti tvrdil, že mu nemali byť ukladané alternatívne tresty, lebo tie ho neodradili od pokračovania v trestnej činnosti. Opomenul však, že aj uložené alternatívne tresty sa v neskoršom období zmenili na tresty nepodmienečné, teda jeho od páchania trestnej činnosti neodradili ani alternatívne tresty a ani opakovane vykonávané nepodmienečné tresty.

Pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým požiadavka pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím na účel trestu.

Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal splnenie podmienok na podmienené prepustenie, a to najmä svojim správaním a plnením svojich povinností, čím nie je naplnená ani druhá podmienka (pozn. prvou je splnenie formálnej podmienky, t. j. uplynutie doby trvania výkonu trestu z hľadiska závažnosti trestného činu podľa § 66 alebo § 67 Trestného zákona).

Ani tretia podmienka na podmienené prepustenie u odsúdeného nie je naplnená. V záveroch hodnotenia ústav konštatoval, že riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je stredné. Rovnako z odpisu registra trestov je zrejmé, že odsúdený sa opakovane dopúšťa páchania trestnej činnosti. Odsúdenému boli opakovane ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody a po ich výkone sa znova dopúšťal trestnej činnosti, z čoho vyplýva, že predchádzajúce odsúdenia a aj samotný výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody mu nebol dostatočným ponaučením. Navyše k svojej trestnej činnosti nemá ani kritický, ani negatívny postoj.

Je zrejmé, že sa dopúšťal násilnej trestnej činnosti, pričom podobné správanie mu nie je cudzie ani v podmienkach ústavu. Nesprával sa slušne voči príslušníkom zboru, bol zistený nedostatok v plnení pracovných úloh. Neskôr neadekvátne reagoval na vykonanie kontroly v osobných veciach väzenským

personálom. Napadol fyzicky iného odsúdeného, a to po slovnej hádke. Hoci sú evidované aj kladné poznatky a tiež šesť disciplinárnych odmien, porušenia noriem a predpisov v podmienkach ústavu nasvedčuje tomu, že odsúdený nie je vždy schopný alebo ochotný reagovať príkazy a nariadenia a slobodu iného. Nerešpektovanie zákazov a sloboda iného bola predmetom aj ním páchanej trestnej činnosti. K trestným činom, pre ktoré odsúdený vykonáva tresty odňatia slobody, nezaujal kritický postoj. Nepreukázal polepšenie, neuvedomil si závažnosť svojho konania. Je pripravený pracovať, má harmonické a pevné rodinné zázemie, ktoré nepochybne nie je pre neho novinkou, ale rodina pri ňom stála vždy, napriek tomu sa dopúšťal trestnej činnosti.

Zapája sa síce do aktivít organizovaných ústavom, no táto činnosť nemá preukázateľný vplyv na jeho postoj k trestnej činnosti. Vo voľnom čase preferuje také aktivity, ktoré mu vyhovujú, bavia ho.

Je nutné konštatovať, že práve participovanie na programe zaobchádzania, vrátane pracovného zaradenia, má pre odsúdeného pozitívny vplyv a je tým napĺňaný účel trestu. Po vykonaní dokazovania teda vyplynulo, že existuje značná obava, že predčasné ukončenie, resp. prerušenie výkonu trestu by mal za následok nenaplnenie účelu trestu tak, ako to predpokladá zákon a prevýchovná funkcia trestu by bola vážne narušená. Kriminálna minulosť odsúdeného a početnosť trestnej činnosti, zakladajú tiež dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený po podmiennečnom prepustení mohol dopustiť ďalšej protiprávnej činnosti.

Súdu je, samozrejme, známy nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 36/2022 zo dňa 24. 05. 2022, v ktorom je, okrem iného, deklarované, že posúdenie predpokladu riadneho vedenia života v budúcnosti nemôže predstavovať mechanický odkaz na predchádzajúcu kriminálnu minulosť, avšak v konkrétnom prípade je nutné na kriminálnu minulosť odsúdeného prihliadnuť. Napriek pomerne mladému veku má odsúdený v Registri trestov deväť záznamov, pričom za prvú trestnú činnosť bol odsúdený v roku 2009 ako mladistvý. K páchaniu trestnej činnosti sa teda opakovane vracia a aj vzhľadom na osobu odsúdeného a postoj k páchanej trestnej činnosti je dôvodný predpoklad, že by tomu tak bolo i v prípade podmiennečného prepustenia na slobodu.

Odsúdený má právo žiadať o podmiennečné prepustenie, avšak na podmiennečné prepustenie nemá nárok. Podmiennečné prepustenie predstavuje výnimočnú výhodu pre odsúdeného, ktorý za splnenia podmienok zvyšok trestu nemusí vykonať v ústave. Podmiennečné prepustenie nie je pravidlom. Odsúdený musí spĺňať všetky tri vyššie uvedené podmienky na to, aby súd rozhodol v jeho prospech a podmiennečne ho prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené, i napriek tomu, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti z výmery trestu) pre podmiennečné prepustenie, k naplneniu druhej ani tretej podmienky u odsúdeného nedošlo, keďže prevýchovný účel trestu sa u odsúdeného celkom nenapĺňa a s prihliadnutím na jeho predchádzajúcu kriminálnu minulosť nie je možné očakávať, že po podmiennečnom prepustení povedie riadny život.

Záverom možno ešte uviesť, že súd nesúhlasí s tvrdením odsúdeného, že negatívne hodnotenie ústavu je výsledkom toho, že iným spôsobom eviduje priebeh výkonu jednotlivých uložených trestov a že zvyšok nevykonaného trestu odňatia slobody, z ktorého ho nie je možné ani prepustiť (rozhodnutie Okresného súdu Brezno v trestnej veci sp. zn. 3T/115/2012 v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Rimavská Sobota v trestnej veci sp. zn. 1PP/26/2015; v dôsledku čoho toto odsúdenie ani súd nepoňal do výroku tohto uznesenia), podľa evidencie ešte len začne vykonávať. Takáto okolnosť, resp. táto domnienka odsúdeného z hodnotenia ústavu nevyplýva. Vyplýva z neho však to, že odsúdený nedokázal vždy rešpektovať ústavný poriadok a pokyny príslušníkov bez výhrad. Vo výkone trestu odňatia slobody je viac ako sedem rokov a za celé obdobie mu bolo udelených len šesť disciplinárnych odmien, aj to nepravidelne (po jednej v roku 2017, 2019, 2020 a 2023 a dve v roku 2021), pričom za všeobecný rozvoj jeho osobnosti bol naposledy odmenený v roku 2019. Od naposledy prejednávanej žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie v novembri 2022 teda skutočne nenastali takmer žiadne zmeny v osobnosti odsúdeného v súvislosti s predpokladaným napĺňaním účelu trestu, a teda jeho náprava a polepšenie doteraz neboli naplnené.

Súd považuje vykonanie trestu odňatia slobody odsúdeným v celej jeho výmere za odôvodnené z hľadiska dosiahnutia účelu trestu, a preto návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

7 7PP/13/2024

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní od vyhlásenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici. Sťažnosť má odkladný účinok.